

עת"א 19491/11/16 - מאיר ז'אנו נגד שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים, מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בנצרת בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 19491-11-16 צאנו(אסיר) נ' שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים ואח'

בפני	כבוד השופט יוסף בן-חמו
העותר	מאיר ז'אנו
נגד	
המשיבים	1. שרות בתי הסוהר-מחלקת האסיר - זימונים 2. מדינת ישראל

החלטה

בפני עתירת אסיר לחופשה חריגה.

העותר מבקש לאפשר לו לצאת בליווי לאירוע עלייה לתורה של בנו שאמור להתקיים בבית כנסת ביום 5/12/16.

נימוקי הבקשה

- פקודת הנציבות 04.40.01 מאפשרת יציאה לחופשה חריגה בליווי לכל אירוע בר מצווה ובלבד שהאירוע לא ייערך באולם שמחות.
- מפקד בית הסוהר וקצין המודיעין אמרו לעותר כי לאחר שהיה מספיק זמן בהפרדות, הוא יכול להגיש בקשה ליציאה בליווי לאירוע בר המצווה, אליה יצטרף את פרטיהם של מי שאמורים להשתתף באירוע וככל שתוגש בקשה, הם יוציאו אותו לאירוע.
- בניגוד להמלצת כלל גורמי הכלא, קיבל העותר בסופו של דבר תשובה שלילית מהנהלת המחוז בשב"ס.
- העותר הוצא בליווי מס' רב של פעמים לטיפול רפואי ולא היתה חריגה בהתנהגותו.
- לפני הרשעתו בבית המשפט העליון (לאחר שבבית המשפט המחוזי זוכה מעבירת הרצח שיוחסה לו) הוא התהלך חופשי.
- לעתירה צורף מכתב בכתב יד של גבאי בית הכנסת המאשר כי אכן אמור להתקיים טקס עלייה לתורה של בנו של העותר בבית הכנסת ביום 5/12/16 בשעה 08:00.

עמוד 1

פרטים ונתונים של העותר

העותר הינו אסיר פלילי המרצה עונש מאסר עולם בלתי קצוב ומאסרים נוספים, לאחר שהורשע בעבירות של רצח בכוונה תחילה, קשירת קשר לביצוע פשע וחבלה חמורה וכן חבלה בכוונה מחמירה. מסווג לקטגוריה א (משטרה).

תגובת המשיבה

- המשיבה מבקשת לדחות את העתירה, משום שההחלטה המנהלית התקבלה לאחר שנשקלו השיקולים המפורטים בפקודת הנציבות 04.40.01.
- מפקד המחוז בחן את בקשתו של העותר והחליט לדחותה, בין היתר, בשל ההתנהלות השלילית של העותר בין כותלי הכלא והן מחוצה לו וכן בשל הסכנה הטמונה לכח השיטור שילווה את העותר באירוע שכזה. ההחלטה התקבלה לאחר שמפקד המחוז התייעץ עם הגורמים המוסמכים הרלוונטיים.
- גורמי המודיעין מצביעים על כך שהעותר בעל התנהגות שלילית גבוהה, מעורבות ענפה בפלילים ובעל קשרים פליליים אשר התנהגותו במאסר הינה שלילית ביותר. העותר משתייך לכנופיה, הוא אסיר התראה מחולל פשיעה בתוך בית הסוהר ויש לו רשימת יריבים ארוכה מאוד המעידה, באופן חד משמעי, על סיכון ממשי לעותר מחוץ לכותלי בית הכלא.
- בנוסף למידעים המודיעיניים הצטברו לחובת העותר מס' תיקים פליליים שבחלקם הוגשו כתבי אישום. העותר הורשע בחודש מאי 2016 בעבירות נוספות של קשירת קשר לביצוע פשע וסחיטה באיומים, במס' עבירות של שיבוש הליכי משפט, מס' עבירות של הטרדת עד, מס' עבירות של הטרדה באמצעות מתקן בזק והפרת הוראה חוקית בנסיבות מחמירות. בגין העבירות הנוספות נגזרו על העותר 36 חודשי מאסר נוספים, מחציתם בחופף לעונש המאסר אותו הוא מרצה ומחציתם (18 חודשים) במצטבר.
- בית הכנסת בו אמור להתקיים האירוע, הינו מקום ציבורי המיועד לציבור המתפללים. כל אזרח מורשה להגיע לתפילה ולהתפלל ואיננו מאפשר מעגלי אבטחה.
- האיומים המרכזיים העלולים להיות כלפי צוות האבטחה הן ירי לעבר העותר שיכול לפגוע בצוות, הפרות סדר מצד העותר ובני משפחתו ופגיעה בעותר ובחפים מפשע.
- משטרת ישראל אף היא מתנגדת להוצאת העותר. בעת האחרונה נפתחו נגדו 10 תיקי פ.א. (כפי שפורט לעיל).
- אמנם נאמר לעותר על ידי מפקד בית הסוהר וק. המודיעין שהוא יכול להגיש בקשה ליציאה בליווי, אולם מעולם לא הובטח לו כי בקשתו תתקבל. מה גם שגורמים אלה אינם הגורם המנהלי המוסמך להחליט.
- הוריה של קורבן העבירה - המנוחה שקד שילחוב, מתנגדים לבקשת האסיר לחופשה חריגה ומציינים כי הוצאתו לחופשה בליווי תגרום להם סבל רב.

דין:

לאחר שבחנתי את טענות הצדדים, לא מצאתי הצדקה להתערב בהחלטה המנהלית.

על תפקידו של בית המשפט המחוזי, הדין בעתירות אסיר, עמד בית המשפט העליון במס' הזדמנויות (ראה, בין היתר, עע"א 1955/97 מ"י נ' יוסף עטר, 2529/97).

הלכה פסוקה היא כי תפקידו של השופט המנהלי בבית המשפט המחוזי הינו תפקיד של ביקורת שיפוטית של הרשות השיפוטית על החלטת הרשות המבצעת. ביסודה של ביקורת זו עומדת השאלה האם רשות ציבורית סבירה היתה רשאית להגיע להחלטה שאליה הגיעה. ביסודה של ביקורת זו לא עומדת השאלה כיצד היה השופט, אילו עטה איצטלה של איש ביצוע, היה מחליט.

הביקורת השיפוטית בודקת אם שלטונות בית הסוהר שקלו את כל השיקולים הרלוונטיים ואם איזנה ביניהם בצורה ראויה.

אם התשובה לשאלה זו הינה חיובית, אל לו לשופט להחליף את שיקול הדעת השלטוני בשיקול דעתו, גם אם לסברתו היה מקום לערוך איזון ראוי יותר.

הביקורת השיפוטית היא ביקורת על חוקיות ההחלטה.

בית המשפט שואל את עצמו האם ההחלטה הינה סבירה ולא חריגה מתחום הסבירות והאם קמה עילה להתערבות לפי כללי המשפט המנהלי.

פקנ"צ 04.40.01 "הוצאת אסיר באבטחה מבית הסוהר", מקנה לנציב בתי הסוהר ולבעלי תפקידים נוספים, ביניהם מפקדי המחוזות וסגניהם, את הסמכות לאשר הוצאת אסיר באבטחה מחוץ לכותלי בית הסוהר, בהתקיים אחת מהנסיבות המפורטות בסעיף 4 לפקנ"צ.

סעיף 4 קובע כי "**ביקור לרגל ... חגיגת בר מצווה של בן האסיר, ובלבד שאירוע כאמור, לא יערך באולם שמחות**".

סעיף 1 לפקנ"צ קובע שמדובר ב"טובת הנאה".

במסגרת שיקול הדעת אם לאשר הוצאת אסיר באבטחה קובע סעיף 7 שיש לתת את הדעת לכל הנושאים הבאים:

1. אופן תפקודו של האסיר (תפקוד חיובי או שלילי).

2. מידת הסיכון הביטחוני שבהוצאת האסיר מחוץ לבית הסוהר באבטחה.

3. האפשרויות לביצוע הליווי והאבטחה בנתונים הקיימים.

"הוצאת אסיר באבטחה" כמו "חופשה מיוחדת" וכמו "שילובו בסבב חופשות" הינה פריבילגיה הניתנת לאסיר, ככל פריבילגיה אחרת וההחלטה הינה בשיקול דעת שב"ס. ככל שזו ניתנה בהתאם לסמכות הגורם המחליט, לאחר ששקל

את כל השיקולים הרלוונטיים והינה סבירה ומידתית, בית המשפט לא יתערב בה (רע"ב 7877/10 יובל אביגדור נ' שב"ס וכן רע"ב 7424/00).

אמנם פקנ"צ 04.40.01 הדין ב"הוצאת אסיר באבטחה מבית הסוהר" כמו גם במקרה של "חופשה מיוחדת" לפי "פקנ"צ החופשות" 04.40.00 - "חופשות אסירים" פרק ח' סעיף לח' "חופשה מטעמים מיוחדים", יש ליתן משקל ממשי יותר ל"שיקולים הומניים", כפי שניתן ללמוד מהעילות המפורטות בפקנ"צ שנועדו לצרכים הומניים, ולא משום "צדקותו" של האסיר והתנהגותו החיובית. אך שיקול זה איננו השיקול היחיד ובמקרה שבפני, אין בו כדי להכריע לטובת קבלת העתירה.

במהלך הדיון טענה ב"כ העותר שאין מקום להביא בחשבון את עמדת משפחת קורבן העבירה.

טענה זו איננה מקובלת עלי. ההיגיון הבסיסי מחייב מתן אפשרות לקורבן או בני משפחתו להביע את דעתם. כך גם נעשה בפועל בסוג מסוים של עבירות - כגון אלמ"ב או עבירות מין. עמדתו של קורבן העבירה ו/או תוצאת החלטה לאישור חופשה והשלכתן על קורבן העבירה מהוות שיקול ממשי ולעיתים מרכזי המצדיק דחיית בקשה לקבלת פריבילגיה.

אין זה רק עניין של היגיון. גם הוראות הפקנ"צ בשילוב החוק להגנה על נפגעי העבירה (סעיף 10) מחייב קבלת עמדת קורבן העבירה. אין צורך להרחיב בעניין משום שב"כ העותר הסכימה בסופו של דבר להגשת עמדתם של ב"כ קורבן העבירה לעיון בית המשפט.

משפחת הקורבן, שקד שילחוב שנרצחה בהיותה בת 16 שנים בלבד בידי העותר ושותפיו, מתנגדת נחרצות להוצאתו של העותר לחופשה בליווי ומתארת את עוצמת הפגיעה ברגשותיהם ובסבלם.

כשם שניתן היה לקבל את מכתבו של בנו של העותר שביקש לאפשר לאביו לצאת בליווי לאירוע העלייה לתורה, היתה חובה, גם לצורך האיזון, לקבל את עמדת משפחת קורבן העבירה.

עיינתי בחומר המודיעיני הרבה שהוגש לעיוני ושוכנעתי שאכן יש בסיס לחשש שהוצאת העותר לחופשה בליווי עלולה לסכן לא רק את העותר אלא גם אזרחים אחרים כמו גם את צוות הליווי.

כאשר זהו מצב הדברים אין הצדקה להעמיד את צוות הליווי והאזרחים בסיכון או בפוטנציאל לסיכון רק משום רצונו של העותר להיות נוכח בטקס העלייה לתורה.

במקרה שבפני, העותר לא עמד בתנאים המפורטים בסעיף 7 לפקנ"צ.

בתי המשפט אישרו ומאשרים חופשות חריגות ו/או חופשות בליווי גם לאסירי עולם, אולם כל מקרה ונסיבותיו.

בד"כ התאפשר הדבר כאשר המדובר באסירים שסיימו או נמצאים בעיצומו של הליך טיפולי. ההתנהלות בכלא הינה

תקינה ולא ניתן לשלול את טענתם כי מאז המאסר שינו את דרכם. אין זה המקרה שבפני. העותר ממשיך באופן אקטיבי בפעילותו השלילית ו"ידו עדיין נטויה".

התיקים הפליליים שנפתחו נגדו, כתבי האישום שהוגשו לאחר מאסרו ועונשי המאסר הנוספים יעידו על כך.

בנוסף לכך המידעים, במיוחד אלה המפורטים בידיעות המסומנות 1884957, 1885680, 1888795, 1895481, 2069304, 2069808, 2090000, 2101686, 2109909, 2119788, 2126523, 2143928, 2154938, 2155998, 2167291, 2168384, 2175064, מעלים כי העותר מעורב באופן פעיל וממשי בפעילות שלילית ופלילית גם בתוך כותלי בית הסוהר וגם מחוץ לכותלי בית הסוהר, העותר לא שינה מדרכיו, מסוכנותו ברמה מהגבוהות ביותר.

על רקע כל האמור, ההחלטה המנהלית הינה סבירה, עומדת במבחן המנהלי ואין מקום להתערבות שיפוטית בה.

אני מורה על דחיית העתירה.

ניתנה היום, כ"ט חשוון תשע"ז, 30 נובמבר 2016, בהעדר הצדדים.